

Lilfyn med Sparekasserne. I saa Fald vilde jeg med Glæde finde mig i dette Offer. Naar det kom et saa godt Sted, og jeg fan for statistisk Bureaus Vedkommende tilføje, et saa trængende Sted, skulde jeg Intet indvende; men det er vel neppe sandsynligt, at dette vil ske, og naar det ikke bliver Tilfældet, vil jeg foreslaa, at Staten indskrænker sig til at opkræve den samme Sum, som den giver ud. Og det, som Staten giver ud, kunne vi vistnok let enes om, vil være betydelig mindre end 22,100 Kr. Naar Alt kommer til Alt, vilde den bedste Løsning af den hele Sag maasse være, at der fandtes Sparekassenspektører, een eller flere, som ikke sad oppe i et Kontor i Kancellibygningen for at modtage Rapporter, men som reiste omkring i hele Landet og saae de forskjellige Sparekassers Regnskab efter, gjorde sig bekendte med Regnskabsførelsen paa de forskjellige Steder og vare til Veiledning og Støtte, hvor Sigt ønskedes, og ogsaa foretoge Kasseeftersyn, hvor det var nødvendigt; thi der gives virkelig Sparekasser, som trænge til et saadant Eftersyn. Jeg veed ikke, om dette skulde stride mod de folkelige Principer. Ved Spøiskolerne har man ikke villet admittere saadanne Folk, men det er jo muligt, at det kunde stille sig lidt anderledes ved Sparekasserne. Det Sidste, jeg har at fremdrage, angaar § 7. Med Hensyn til den deler jeg den Mening, at man bestemt og uforbeholdent maa erklære, at Banker og Sparekasser ere to uforenelige Ting, som ikke skulle forenes, og at, hvor man har søgt at forene dem, skulle de stilles ad igjen. Jeg tror, at vi begif en stor Feil, da vi ved en tidligere Forhandling af dette Spørgsmaal — jeg tror, at jeg for mit eget Vedkommende er fri, at jeg har reserveret mig min Stilling — lod en Forening af disse to Ting blive mulig. Der have vi den værste og betænkeligste Form for Konkurrencen. Naar en Bank laver ikke engang en Afdeling af sit Kontor, men egentlig kun et Glughul i Kontoret, over hvilket den skriver „Sparekasse“ eller „Sparekasseseafdeling“, kan den paa denne Maade drage ind under en saakaldt Sparekassesevirksomhed Midler, der i Virkeligheden bruges til Bankforretning, og derved stufte paa en utilbørlig Maade Folk, som ikke ere istand til faapt at skelne mellem Sparekasser, som kun ere Sparekasser, og Banker, som tillige ere Banker. Vi maa absolut fordre, at Sparekasser blive Noget for sig, og at forsaavidt en Bank vil have en Sparekasseseafdeling, Wilkaaret der bør være, at saadanne Banker for deres Sparekasseseafdelinger have særskilte Aktiver og Passiver, samt særskilt Bogføring og Regnskab. Intet Fællesskab, ingen Sammensmeltning! Naar det sker, bliver det komplet umuligt at sondre imellem disse to Ting og at ioversætte den Kontrol, som § 3 foreskriver for Sparekasseseafdelingen. En Bank, der tillige har en Sparekasse, vil kunne føre en hvilken som helst Kontrol,

der søges anstillet ifølge § 3, omkring ved Næsen. Jeg tror derfor, at vi paa det Bestemteste maa fordre, at, naar en Sparekasseseafdeling, større eller mindre og mere eller mindre indgaaende, bliver vedtagen, maa det være Reglen, at ingen Bank kan have en Sparekasseseafdeling, uden at der gøres en absolut Sondring imellem den og Banken. Den sidste Fordring lægger jeg for mit Vedkommende en meget stor Vægt paa. Jeg tror, at det er en Afvei, paa hvilken man er kommen ind, naar man i nogle Banker har oprettet „Folio paa Sparekassesevilkkaar“ og tilladt Folk at udstede Check og Anvisninger, istedetfor at forlange, at de skulle komme med deres Sparekassesebøger. Det er nemt og bekvemt og fordelagtigt, — saalænge det gaar, men Ulykken er, at der slet ingen Garanti er for, at det vil blive ved at gaa. Derfor tror jeg, at det vil være nødvendigt at komme til en Forandring i dette Forhold. — Jeg kan jo ikke negte, at det for mit Vedkommende er store og betydelige Indvendinger, jeg har havt at gøre mod Forslaget; men jeg slutter mig dog i det Hele til den Døfattelise, der er kommen frem fra cerebe Talere, at, uagtet den store Dissents, som synes at være om adskillige Punkter imellem os, er der vistnok paa Bunden et fælles Ønske om at komme til en Sparekasseseafdeling, en Erkjendelse af, at der trænges til den, og en Willighed til at mødes i Beskræbelse for at finde en saadan Lov, som paa den ene Side ikke gjør Skaar i Sparekassernes Frihed til at røre sig og paa den anden Side kan bygge et virkelig betydningsfuldt Dige mod de Misbrug, som for kort Tid siden syntes at staa Folk klarere for Die, end de nu gjøre, men som ved den mindste Forværelse af Konjunkturerne atter ville blive meget øjnefaldende for os Alle.

Sad: Jeg bad om Ordet, den Gang jeg havde hørt de Talere, der udtalte sig den første Dag. Det forekom mig nemlig, at de fleste stillede sig paa et saa ensidigt Standpunkt, at det kunde være ønskeligt, at Forhandlingerne om denne Lov kunde komme ind i et noget andet Spor. Dernæst kom der ved Slutningen af Forhandlingerne et Forslag frem fra et æret Medlem fra Præstø Amt (Bojfen), som ogsaa forekom mig at være af den Natur, at der burde siges Noget derom. Nu vil jeg indrømme, at Forhandlingen saavel igaar som i endnu højere Grad idag synes at være kommen ind paa en noget rigtigere Døfattelise af det foreliggende Lovforslag end den første Dag; en stor Del af, hvad jeg havde tænkt paa at udtale, er ogsaa allerede kommet frem, og dette skal jeg ogsaa forsaavidt benytte mig af, som jeg med Hensyn til meget af det, jeg vil sige, væsentlig skal henholde mig til En eller Anden af dem, der have udtalt sig; men jeg tror dog, at jeg staaar paa et noget andet Stand-